د حمید بابا د غزل خصوصیات د صفحه د کلام په رڼا کښې وسنجوئ

عبدالحمید بابا

عبد الحمید بابا د پېښور نه اته میل لرې د ماشو ګګر نومي کلي کښې زېږېدلی دے. قبر ئې هم د دغه کلي په هدیره کښې دے. په پښتو ادب کښې حمید بابا د ماشوخېل په نوم یادېږي. حمید بابا د خوشحال خان او رحمان بابا نه پس د پښتو شعر و ادب درېم استاذ ګڼلې شي.

د حمید بابا د غزل خصوصیات د صفحه د کلام په رڼا کښې

حمید بابا یو غزل ګو شاعر دے او په کلام کښې ئې حسن او عشق، وصال او جانان هجران او رقیب او جانان موضوع ګانې چېړلي دي. د خدائے او د رسول د مینې نه هم غافله نه دے. او په خپل غزل کښې ئې چېړل دي. حمید بابا په پښتو شاعرۍ کښې جدت پیدا کړے دے او د کوم سبق ابتدائي کړې ده هغه د نازک خیالۍ، نادرو استعاراتو او تشبیهاتو د پاره په ټوله پښتو دنیا کښې مشهور دے. لکه د مثال په طور:

د نو خطو په صفت مې ژبان نښلي
چې نږدې دام لا لیرې دانه ځوري مرغان نښلي

د لبې خط په کنار د مخ جنبش کا
که په خوان د شیرینۍ مچان نښلي

د خپل بلند خیالۍ او نازک خیالۍ د وجې
ورته بیدل هم وائي لکه د مثال په طور

که هر څو د ګله په صبر او سکون شم
خو چې یاد په سترګو او وینم مفتون شم

نیم جواب د ترکوله شم د کوکي
که په عقل ارسطو یا افلاطون شم

ز علوي دا پسې یاد زنځیر د زلفو
چې د عشق په صحرا سر لکه مجنون شم

که منصور غوندې په دار او په سنګسار شم
نشته دا چې سنا د مینې نو به ښکار شم

چې د عشق په جهل ځان وژني ناصح
کاشکې که زه عبد الحمید هغه پښتون شم

عشقیه کلام

موشګاف صیب چې بري نادره ګا تشبیهات استعمال کړي دي. د موشګاف صیب نه مخکښې پښتو ژبه کښې چې هر کار په موف کښې شوي وو ولې په د ښا نو ګه

چا د تشبیهاتو استعمال نه وو کړی.
اکثر شاعرانو په پښتو ژبه کښې چې ډیر
ګران او د لوړو ژبو الفاظ یې نوی لوړوکی
استعمال کړي. ولې حمید بابا چې ډیر
ګرانو الفاظو استعمال نه دی کړی.
بلکه د مثال په توګه

خط په مخ د صنم د اغې که لیدو مې شو په هاله کښې
دا ئې عاشق په خوله کښې ذبح کا لکه ژاله شو په لاله کښې

دا انصاف غم هغه شین نه په لیبي خیال دیاد شو نو
هغسې رنګ زبیب و زبیب کا لکه غږې په ښته پیاله کښې

که د غم په چو بلو ښم د ږېر مرېز
نه مې صبر شي له ښکلو نه پرهیز

داسې هرګز نه ده چې حمید بابا صرف
عشقیه کلام لیکلی - هغه صوفیانه
کلام ونه هم لیکلي دي

د خدائ او رسول مینه

سو شکان په خدائ او رسول هم ډېر
مین وه - ځکه خو ئې په دې اړه هم
شاعري کړې ده. راځئ چې د هغه
د کلام یو څو بیتونه اوګورو.

چې دې لوم په غوږ و اورم سره له بوشم
هسې سوز دا کښې پیدا کړې نه دی ربه

لږ چې اوستا زبان له پوچ ګوله
په خپل وصف مې ګویا کړې نه دی ربه

هر چې ستا ستا د رسول ﷺ پلنې مرض وي
هغه کار شغل نه کړې نه دا ربه

چې حضرت د او هړې دین دی ټه دین دی
که مې هم په دا وینا کړې نه دی ربه

که څه خطا دعا کړې په غفلت لنبي
د خطا دعا دستا کړې نه دا ربه

بل ځائې وائي

زه په مخ د هغه یار هسې مفتون یم
چې له عقله بېګانه ګرځم مجنون یم

د جهان په سود او زیان مې نظر نه دی
بې له یاره له همه جهانه بېرون یم
اخر کښې وائي
چې د بېپې قدر لیږ کړې تشته او نه نشته
معلومیږي کا چې لترسپې هم ال زبونا یم

CamScanner

لنډه دا چې د حمید بابا شاعرۍ په هر اړخ
رڼا اچولې. او هر سړی ترې خوند اخيستلی
شي. که هغه عشق مجازي وي او که حقیقي
د حمید بابا په مخنبلي پښتو ژبه کښې داسې
نازک خیالي او تشبیهاتو استعمال چا نه و کړی
دا به هیڅ کله غلط نه وي. چې حمید بابا پښتو شاعرۍ
کښې نوی اړخ ابتداء وکړه

———